

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

(Sendt via email til: mst@mst.dk og raastof@mst.dk)

Dato:
9. november 2021

Ansøgning om ny tilladelse til råstofindvinding og ansøgning om ændring af vilkår for råstofindvinding i tilladelser for fællesområder beliggende ved Bornholm

Oplysninger:
J.nr. 757779

Jeg skal hermed på vegne af Rohde Nielsen A/S ("**RN**") ansøge om følgende to forhold:

Dok. nr.:
15936720.5

(1) *Ansøgning om tilladelse til indvinding på andre vilkår end i en gældende tilladelse til indvinding (primær tilladelse)*

Jeg skal hermed på vegne af RN ansøge om en ny tilladelse til indvinding i fællesområdet 526-CA Rønne efter § 39 i bekendtgørelse nr. 1680 af 17. december 2018 om efterforskning og indvinding af råstoffer fra søterritoriet og kontinentalsoklen ("**Råstofbekendtgørelsen**").

Tilladelse, der hermed ansøges om, skal være på samme vilkår som den gældende tilladelse for området, dog således at der må indvindes fyldsand, indtil det samlede årlige loft for området er nået. Det vil sige, at tilladelsen ikke skal indeholde et forbud imod eller begrænsning i forhold til indvindingen af fyldsand.

Det skal bemærkes, at RN allerede på nuværende tidspunkt har en tilladelse til at indvinde råstoffer i fællesområdet 526-CA Rønne efter tilladelse NST-7322-01040. Denne tilladelse er med-delt på baggrund af en primær tilladelse, jf. § 38, stk. 2, i Råstofbekendtgørelsen. Miljøstyrelsen har oplyst RN, at selskabet Sibelco Nordic A/S er primærtilladelsesindehaver for fællesområdet.

Det følger af § 39 i Råstofbekendtgørelsen, at der kan ansøges om tilladelse til indvinding i henhold til § 20, stk. 2, nr. 2, i lovbekendtgørelse nr. 124 af 26. januar 2017 om råstoffer med senere ændringer ("**Råstofloven**"), på andre vilkår end i en gældende tilladelse til indvinding i et fællesområde, hvis det i ansøgningen dokumenteres, at den ansøgte indvinding ikke kan foretages under en gældende tilladelse.

RN vil i det følgende dokumentere, at den ansøgte indvinding ikke kan foretages under en gældende tilladelse (det vil sige den primære tilladelse). Se særligt afsnit 4 nedenfor.

Miljøstyrelsen kan og bør således på det grundlag imødekomme RN's ansøgning om tilladelse til indvinding for fællesområdet 526-CA Rønne på andre vilkår end i en gældende tilladelse til indvinding (primær tilladelse).

(2) Ændring af vilkår i tilladelser indvinding af råstoffer for fællesområder, hvortil der ikke er meddelt en primær tilladelse

Jeg skal også hermed på vegne af RN ansøge om, at vilkårene i tilladelserne, som Miljøstyrelsen har meddelt til RN til indvinding af råstoffer i de følgende fællesområder ændres således, at de fyldsandsforbud og fyldsandsbegrænsninger, som tilladelserne indeholder, fjernes:

- 526-DA Klintegrund (RN's tilladelse nr. NST-7322-01115)
- 526-EA Bakkegrund Nord (RN's tilladelse nr. NST-7322-01037)
- 526-HA Klintegrund Vest (RN's tilladelse nr. NST-7322-01038)
- 526-IA Bakkegrund Syd (RN's tilladelse nr. NST-7322-01100)
- 526-JA Rønne Banke Øst (RN's tilladelse nr. NST-7322-01039)
- 564-AA Adler Grund Øst (RN's tilladelse nr. NST-7322-01036)

Miljøstyrelsen har oplyst RN, at der ikke er meddelt en primær tilladelse for de ovennævnte fællesområder.

På den baggrund er det RN's opfattelse, at § 39 i Råstoffbekendtgørelsen ikke finder anvendelse for ansøgningen om vilkårsændringer for de gældende tilladelser meddelt til RN. Miljøstyrelsen kan således imødekomme ansøgningen om vilkårsændringer, uden at RN er forpligtet til at opfylde de krav, der følger af § 39, herunder at tilladelse først skal gælde, når den eller de gældende tilladelser er ophørt, eller at det i ansøgningen dokumenteres, at den ansøgte indvinding ikke kan foretages under en gældende tilladelse.

Uanset dette og for en god ordens skyld vil RN dog i det følgende dokumentere, at de ansøgte vilkårsændringer er nødvendige, og at den af RN påtænkte indvinding ikke kan foretages under de gældende tilladelser meddelt til RN. Se særligt afsnit 4 nedenfor.

Miljøstyrelsen kan og bør således på det grundlag imødekomme RN's ansøgning om ændring af vilkår i RN's tilladelser til de ovenstående fællesområder, hvortil der ikke er meddelt en primær tilladelse.

--oOo--

I det følgende omtales alle de ovenstående fællesområder som "**Områderne**", det vil sige både fællesområdet omfattet af ansøgningens del 1 og fællesområderne omfattet af ansøgningens del 2.

1 Tilladelserne meddelt til RN

De gældende tilladelser for Områderne blev alle meddelt til RN den 11. december 2015 og gælder indtil den maksimale tilladte indvindingsmængde er indvundet, dog senest til den 1. december 2025.

De syv tilladelser omfattet af denne ansøgning vedrører indvinding af råstoffer i syv ud af otte fællesområder, der er beliggende ved og omkring Bornholm og Rønne havn.

Tilladelserne indeholder følgende vilkår om maksimal tilladt indvindingsmængde, fyldsandsforbud og fyldsandsbegrænsninger:

Fælles-område	RN's tilladelse	Maksimale tilladte indvindingsmængde i m³	Fyldsandsbegrænsning og fyldsandsforbud efter tilladelsen
526-CA Rønne	NST-7322-01040	1.000.000	Der må ikke indvindes fyldsand
526-DA Klintegrund	NST-7322-01115	2.490.000	Der må ikke indvindes fyldsand
526-EA Bakkegrund Nord	NST-7322-01037	200.000	Der må indvindes 50.000 m ³ fyldsand
526-HA Klintegrund Vest	NST-7322-01038	200.000	Der må ikke indvindes fyldsand
526-IA Bakkegrund Syd	NST-7322-01100	3.170.000	Der må ikke indvindes fyldsand
526-JA Rønne Banke Øst	NST-7322-01039	50.000	Der må ikke indvindes fyldsand
564-AA Adler Grund Øst	NST-7322-01036	490.000	Der må ikke indvindes fyldsand

Som det følger af oversigten ovenfor må der samlet indvindes 5.359.000 m³ råstoffer i Områderne, hvoraf der alene må indvindes 50.000 m³ fyldsand i fællesområdet 526-EA Bakkegrund Nord efter tilladelse NST-7322-01037.

2 Tilladelser uden fyldsandsforbud og fyldsandsbegrænsninger

Det følger af ovenstående oversigt, at (1) seks ud af syv tilladelser indeholder et totalt forbud mod at indvinde fyldsand, og (2) at den sidste tilladelse indeholder en fyldsandsbegrænsning, således at RN alene må indvinde en vis mindre mængde fyldsand svarende til 50.000 m³ ud af den maksimale tilladte indvindingsmængde på 200.000 m³ råstoffer. Denne mængde skal desuden deles med alle andre, der også har tilladelse til at indvinde råstoffer i fællesområdet.

Endvidere er det RN's forståelse på baggrund af de tilgængelige oplysninger, at tilladelsen for det sidste og 8. fællesområde ved og omkring Bornholm (526-IA #1 Bakkegrund Syd), som RN ikke har en indvindingstilladelse til og som ikke er omfattet af denne ansøgning, også indeholder et totalt forbud mod at indvinde fyldsand.

Der er således restriktioner (forbud og begrænsninger) i forhold til muligheden for at indvinde fyldsand for alle otte fællesområde ved og omkring Bornholm, herunder et fyldsandsforbud for syv af fællesområderne og en fyldsandsbegrænsning for et fællesområde.

Samlet set strider disse restriktioner i tilladelserne for fællesområderne ved og omkring Bornholm mod formålet med fællesområdetilladelserne.

Et af formålene med fællesområdetilladelserne er netop blandt andet at sikre en forbedret samfundsmæssig råstofforsyning fra søterritoriet. Miljøministeren gjorde det klart under lovrevisionen af råstofloven i 2009, at heri indgår materialer til mindre forsyningsopgaver, f.eks. digebrud, hvor tid og omkostninger umuliggør bygherretilladelser, jf. ministerens svar på udvalgs spørgsmål 10 til L 190 Forslag til lov om ændring af lov om råstoffer.

For at sikre dette formål er det en grundlæggende forudsætning, at der rent faktisk sikres mulighed for, at fyldsand kan indvindes fra de udlagt fællesområder.

Ved lovrevisionen i 1996 bekræftede daværende miljøminister, Svend Auken, at der ved udlægning af fremtidige områder til indvinding skulle lægges stor vægt på, at disse blev udlagt ”geografisk så spredt og har en sådan råstofrummelighed, at områderne vil kunne anvendes til indvinding af råstoffer til mindre anlægsarbejder rundt om i landet” og der skulle tilstræbes, at områderne blev så geografisk spredte, at ”alle landets egne i samme grad som i dag vil kunne forsynes med råstoffer fra havet”, jf. Folketingstidende 1995-96, Tillæg B, side 837f (svar på udvalg spørgsmål 42 og 43).

Ministerens bekræftelse angik de dagældende såkaldte ”overgangsområder”, som ved lovrevisionen i 2009 overgik til fællesområder. Hensynet til udlægning af geografisk spredte og rummelige ”overgangsområder” er således i denne henseende identisk med hensynet til udlægning af ”fællesområder”.

Med de nu gældende fyldsandsforbud og fyldsandsbegrænsninger, hvor der alene må indvindes 50.000 m³ fyldsand fra 1 fællesområde ved og omkring Bornholm og Rønne Havn, sikres ikke i tilstrækkelig omfang det i råstofloven fastsatte formål, nemlig at de udlagt fællesområder skal have en *råstofrummelighed, således at områderne vil kunne anvendes til indvinding af råstoffer til mindre anlægsarbejder rundt om i landet.*

Søfartsstyrelsen har på linje hermed i redegørelsen tilgængelig på www.havplan.dk ("**Havplan-redegørelsen**") anført, at der i havplanen udlægges zoner til indvinding af sand og grus og fyldsand mv. til forsyning af fremtidens kystsikrings-, bygge-, anlægs- og infrastrukturprojekter. Det er anført i Havplanredegørelsen, at bevæggrunden herfor naturligvis er, at behovet for nye boliger, kystsikring og infrastrukturprojekter stiger, hvilket øger behovet for forsyninger af byggematerialer tilsvarende.

RN er helt enige i denne prioritering af råstofforsyning og er tilsvarende enig i Søfartsstyrelsens observation i Havplansredegørelsens side 12 om, at "*Råstofindvinding på havet supplerer indvindingen på land, hvilket gør Danmark stort set selvforsynende med sand, grus og sten*".

Det følger desuden af Miljøstyrelsens rapport "Evaluering af ansøgnings- og tilladelsesmodel samt vederlag for råstofindvinding på havet" ("**Evalueringsrapporten**"), der blev udarbejdet i samarbejde med COWI i april 2020, at der i dag er forbud og begrænsninger vedrørende indvindingen af fyldsand for omkring halvdelen af de nuværende fællesområder. I resten af fællesområderne må der indvindes fyldsand, indtil det samlede årlige loft for området er nået.

Der henvises til Evalueringsrapportens side 37, hvoraf følgende fremgår:

"Det er i dag et vilkår for ca. halvdelen af de nuværende fællesområder, at råstoffer ikke eller kun i mindre omfang må anvendes som fyldsand. I resten af fællesområderne må der hentes fyldsand, indtil det samlede årlige loft for området er nået."

For fællesområderne omkring Bornholm er der **ingen** fællesområder, hvor der må indvindes fyldsand, indtil det samlede årlige loft for området er nået. Det vil sige, at 100 % af fællesområderne ved Bornholm (alle 8 fællesområder, herunder de syv fællesområder omfattet af denne ansøgning), indeholder et fyldsandsforbud eller en fyldsandsbegrænsning. I kontrast dertil er der kun sådanne forbud eller begrænsninger for omkring 50 % af fællesområderne ved et landsgennemsnit. Der er således væsentlig dårligere vilkår for at indvinde fyldsand ved og omkring Bornholm i forhold til landsgennemsnittet.

Derfor kan det klart konstateres, at hensynet om at sikre en forbedret samfundsmæssig råstofforsyning ved geografisk spredte og rummelige områder ikke er opfyldt, da alle fællesområderne ved og omkring Bornholm er underlagt særlige fyldsandsrestriktioner.

Restriktionerne i tilladelserne til Områderne medfører, at fyldsand i Områderne ikke vil kunne indvindes. Der vil med andre ord ikke være fællesområder, der har en sådan råstofrummelighed,

at områderne kan anvendes til indvinding af råstoffer til anlægsarbejder i disse område, herunder mindre forsyningsopgaver f.eks. til digebrud. Resultatet vil være, at materialerne må indvindes på land eller fra fællesområder langt fra Bornholm og transporteres med lastbil eller skib, hvilket er tydeligt i strid med råstoflovens formål, miljøhensyn og de fordele/forudsætningen for fællesområdetilladelserne, som Miljøstyrelsen selv har beskrevet i Evalueringsrapporten. De nærmeste fællesområder uden restriktioner i forhold til fyldsand ligger i Faxe Bugt (fællesområde 520-AA Faxe Bugt Nord), som er omkring 150 km fra Rønne (fugleflugtslinjen) (også for dette fællesområde vil der gælde en fyldsandsbegrænsning, når den gældende primær tilladelse for området ophører¹).

Der foreligger således her væsentlige samfundshensyn til, at råstoffer er til rådighed i geografiske spredte områder, herunder ved og omkring Bornholm, som blandt andet kan anvendes i forbindelse etablering af foranstaltninger til klimasikring/beskyttelse mod klimaændringer (f.eks. kystbeskyttelse og digebyggeri).

Det skal desuden påpeges, at der hverken efter Råstofloven, lovforslagsbemærkningerne til Råstofloven eller Råstofbekendtgørelsen er holdepunkter for sådanne restriktioner (forbud og begrænsninger) i forhold til muligheden for at indvinde fyldsand. Det samme anføres Evalueringsrapporten.

Der henvises til Evalueringsrapportens side 36, hvoraf følgende fremgår:

"Det fremgår ikke klart af forarbejderne, om det har været intentionen at indføre begrænsninger på, hvilke anvendelser råstoffer kan indvindes til fra fællesområder."

Det vil derfor ikke stride mod Råstoflovens formål og lovgivernes intention med Råstofloven at tillade indvindingen af fyldsand. Modsat vil det være uforeneligt med Råstoflovens formål og lovgivernes intention med Råstofloven at afskære indvindingen af fyldsand, hvis der ansøges derom.

På denne baggrund bør Miljøstyrelsen imødekomme RN's ansøgning, herunder for at varetage Råstoflovens formål og sikre hensynet om en forbedret samfundsmæssig råstofforsyning ved geografisk spredte og rummelige områder.

¹ RN er primærtilladelsesindehaver til fællesområdet 520-AA Faxe Bugt Nord (NST-7322-01116). Denne tilladelse gælder indtil den maksimale tilladte indvindingsmængde er indvundet, dog senest til den 1. december 2025. Den 14. december 2020 fik NCC Industry A/S en ny primærtilladelse til dette område, der træder i kraft, når den gældende primærtilladelse ophører. Den nye primærtilladelse har en årlig mængdebegrænsning på 850.000 m³, og der er samtidig indført en fyldsandsbegrænsning, idet der maksimalt må indvindes 300.000 m³ fyldsand. RN har på den baggrund i april 2021 ansøgt Miljøstyrelsen om en ny tilladelse til indvinding i fællesområdet i henhold til § 39 Råstofbekendtgørelsen uden fyldsandsbegrænsning.

3 Behov for indvinding til projekter på Bornholm m.v.

Allerede planlagte havneprojekter samt forventede nye projekter vil kræve betydelig større indvindinger til opfyldninger, kystfordring og etablering af strande, end hvad der er tilladt under tilladelserne til Områderne (50.000 m³).

Som dokumentation for allerede planlagte projekter vedlægges beskrivelser af projektet vedrørende fremtidssikringen af Rønne Havn (bilag 1).

Som anført ovenfor gælder der fyldsandsforbud og fyldsandsbegrænsninger for alle fællesområderne beliggende ved og omkring Bornholm. Dette gør det yderst vanskeligt for RN at byde på opgaver, hvor der er behov for mere fyldsand, end der kan indvindes i Områderne under de gældende tilladelser.

Erfaringerne, f.eks. fra tidligere udvidelse af Rønne Havn og anlæg af arealet til Krydstogsterrminalen i København, viser, at der ikke altid foreligger bygherretilladelser til disse offentlige anlægsprojekter. Det er nødvendigt at have fællesområder i reserve.

Hertil kommer de mindre anlægsopgaver, f.eks. reparation af diger, hvor der ikke er tid og økonomisk grundlag for at få indhentet en bygherretilladelse. Forsyninger til disse opgaver forudsætter, at der er udlagt rummelige og geografisk spredte fællesområder uden restriktioner om materialernes anvendelse.

3.1 Rønne havn

Inden for de næste år vil der blive behov for fyldsand til både etableringen til udvidelsen af Rønne Havn og andre projekter.

Rønne Havn har planlagt en etapevis udbygning af havnens infrastruktur, der gennemføres de næste 20 år over fire faser. Den første fase (fase 1) påbegyndte i 2020 og vedrører anlæggelsen af en ny 1.140 m afrundet sydlig bølgebryder (ydermole), hvorved første del af en nye Syd-Vest-havn kan etableres. Den nye del af molen forventes at stå færdigt i november 2022. Det vil således sige, at der allerede på kort sigt skal gennemføres en havneudvidelse, der giver mulighed for anløb af langt større skibe end dem, havnen hidtil har kunnet modtage. På langt sigt er det planlagt, at færge- og turismeorienterede aktiviteter skal samles i den nordlige del af havnen, og de tunge havneaktiviteter skal samles i den sydlige del af Havnen. Ved udvidelsen og udviklingen af Rønne Havn vil havnens samlede landareal vokse fra ca. 54,3 ha til 76,6 ha. Udvidelsen og udviklingen er nærmere beskrevet i vedlagte beskrivelse af projektet (bilag 1).

4 Indvinding kan ikke foretages under de gældende tilladelse

Som det følger af det ovenfor anførte er der allerede planlagte havneprojekter samt forventede nye projekter, som vil kræve betydelig større indvindinger til opfyldninger, kystfordring og etablering af strande, end hvad der er tilladt under tilladelserne til Områderne (50.000 m³).

Det er RN's klare intention at byde på de relevante anlægsopgaver m.v. på Borholm og andre steder, herunder opgaver der relaterer sig til udvidelsen af Rønne Havn. Hertil kommer, at RN baseret på det nuværende marked forventer, at der på Bornholm vil være øvrige fremtidige projekter.

Samlet set ville projektet vedrørende udvidelsen af Rønne Havn og andre fremtidige projekter medføre et behov for indvinding af fyldsand i Områderne, der i væsentligt omfang overstiger indvindingsmulighederne under de gældende tilladelser.

RN kan hverken byde på eller udføre igangværende eller fremtidige projekter på Bornholm, som følge af de gældende fyldsandsforbud og fyldsandsbegrænsninger.

RN kan således ikke foretage den ansøgte indvinding under de gældende tilladelse.

5 Intet krav om geologiske undersøgelser, miljøundersøgelse og miljøvurdering m.v.

Nærværende ansøgning medfører ikke et krav om, at RN udarbejder og indsender en geologisk undersøgelse, miljøundersøgelse eller miljøvurdering eller andre undersøgelser eller redegørelser til Miljøstyrelsen. Det følger blandt andet af § 9 i Råstofbekendtgørelsen.

Efter § 9 i Råstofbekendtgørelsen kan RN henvise til resultater af de geologiske undersøgelser eller miljøundersøgelser, der allerede er indberettet til GEUS eller Miljøstyrelsen som en del af grundlaget for sin ansøgning.

Sådanne undersøgelser og andre undersøgelser og redegørelser vil desuden være helt overflødige i dette tilfælde. Det skyldes, at den eneste konsekvens af, at Miljøstyrelsen imødekommer denne ansøgning, er, at de fyldsandsforbud og fyldsandsbegrænsninger, som de gældende tilladelser indeholder, fjernes. Det betyder, at den nye tilladelse og de ændrede tilladelser skal være på samme vilkår som de gældende tilladelser, dog således at der må indvindes fyldsand, indtil de samlede årlige lofter for de respektive områder er nået.

En imødekommelse af ansøgning vil derfor hverken medføre nye eller ændrede påvirkninger på miljøet, da imødekommelsen ikke ændrer nogle forhold vedrørende den allerede tilladte indvinding (indvindingsområde, tilladelsesperiode og udnyttelsesmængder med videre), men alene anvendelsen af de indvundne råstoffer.

De allerede udarbejdede undersøgelser og redegørelser for områderne må derfor klart stadig afspejle de aktuelle forhold for områderne, herunder også hvis Miljøstyrelsen imødekommer ansøgningen.

Side:
9 af 9

Hensynet bag det overfor anførte viser sig også tydeligt i § 10 i Råstofbekendtgørelsen. Det følger af denne bestemmelse, at en ansøgning om indvinding i et fællesområde til råstofindvinding på samme vilkår som en gældende primær tilladelse alene skal indeholde oplysninger om (1) ansøgers navn, adresse og CVR-nummer, og (2) angivelse af navn og nummer på det fællesområde der søges om tilladelse i, og angivelse af den gældende primære tilladelse med tilladelsesnummer og tilladelsesindehaver.

Denne begrænsede pligt til at indsende oplysninger skyldes, at der ved meddelelse af disse tilladelser - som tilfældet er her - ikke forårsagers nye eller ændrede påvirkninger på miljøet, da meddelelsen ikke ændrer nogle forhold vedrørende den allerede tilladte indvinding (indvindingsområde, tilladelsesperiode og udnyttelsesmængder med videre).

--oOo--

Det er RN's opfattelse, at Miljøstyrelsen vil udøve en administration, der er i strid med lovgivers hensigt og tilkendegivelser, hvis Miljøstyrelsen ikke imødekommer nærværende ansøgning.

Da betingelserne for meddelelse af en indvindingstilladelse efter § 39 i Råstofbekendtgørelsen efter denne ansøgning er opfyldt, er Miljøstyrelsen forpligtet til at imødekomme RN's ansøgning om tilladelse til indvinding på andre vilkår end i en gældende tilladelse til indvinding (primær tilladelse) for fællesområdet 526-CA Rønne.

Miljøstyrelsen bør endvidere imødekomme RN's ansøgning om ændring af vilkår i tilladelser indvinding af råstoffer for følgende fællesområder, hvortil der ikke er meddelt en primær tilladelse, således at de fyldsandsforbud og fyldsandsbegrænsninger, som tilladelserne indeholder, fjernes:

- 526-DA Klintegrund (RN's tilladelse nr. NST-7322-01115)
- 526-EA Bakkegrund Nord (RN's tilladelse nr. NST-7322-01037)
- 526-HA Klintegrund Vest (RN's tilladelse nr. NST-7322-01038)
- 526-IA Bakkegrund Syd (RN's tilladelse nr. NST-7322-01100)
- 526-JA Rønne Banke Øst (RN's tilladelse nr. NST-7322-01039)
- 564-AA Adler Grund Øst (RN's tilladelse nr. NST-7322-01036)

Henset til, at tilladelserne for alle Områderne udløber senest den 1. december 2025, skal RN venligst anmode Miljøstyrelsen om, at nærværende ansøgning **hastebehandles**, da det i modsat fald risikeres, at en ændring af vilkårene i tilladelserne ikke får nogen gavn.

Med venlig hilsen
Gorrissen Federspiel

Peter Appel